

विष्णुपात्रम्

इति हे मानंदनोष्णवेष्टे

भूतसद्व्यादात्ताष्टिधनम्

संपादितम् विष्णुपात्रम्

छायाप्रसिद्धिः इत्ये.

देवा मुं.

अमहापात्रम्

अथेति १३ भां नारायणम्

गद्यपद्यन्तोप्यन्तमहात्म्यम्

संवत् १८४५ सन् १८५०

विवेक व गजारे.

6628

१३५२८.

12/पुरुष.

संत राधुनेकुं नः, वराजारादे;
 सतगुरुने जागु पाय, समनमन मारादे;
 समराणा कियि श्री रामनुं, वराजारादे;
 पदध्वंय मनोहर पाय, समनमन मारादे. १
 श्यामनगर सोहाम गं, वराजारादे;
 पां वसवा कीर्ति गाम, समनमन मारादे;
 ग्याण रे त्यां ताहरी गजरादे;
 गुरु नामेक गेपुं नाम, समनमन मारादे. २
 तव दरा जे नरा सुंदरी, वराजारादे;
 पगजारी मणी मोपीरी, समनमन मारादे;
 ते साधे तुं क्रीडा करे, वराजारादे;
 ते पिसारया श्री नगदीरे. ३
 परदा गी जे प्रेमदा, वराजारादे,

विवेक व गज्जारे.

3

तनां प्रवृत्ति निर्गतिनाम, ~~समस्तमनमारारे~~;
 प्रवृत्ति वजागे लोचने, वजाज्जारे;
 निर्गति वजागे श्रीराम, समस्तमनमारारे;
 संतान पयां प्येजि नारने, व गज्जारे;
 नांज्यां लुण्ठपां प्ये धरुत्र, समस्तमनमारारे;
 प्रवृत्तिने पांये श्री विष्णु, वजाज्जारे;
 वजागे स्वात पियाछे त्र, समस्तमनमारारे. ५
 आरिग तृष्या ~~विंशति~~ ~~वजाज्जारे~~;
 वजागे त्वान्ति अरिष्या, नाम, ~~समस्तमनमारारे~~;
 स्वेत्त्वकोषमदधिकरा, वजाज्जारे;
 अयं, मत्सर, ~~गोहृते~~ ~~समस्तमनमारारे~~. ६
 पवि चार प्रवृत्तिना वध्यो, व गज्जारे;
 ह्ये निर्गतिनां संतान, ~~समस्तमनमारारे~~;
 पुत्री चार यत् रघुणी, वजाज्जारे;
 पिय त्र पांये गुह्या ~~समस्तमनमारारे~~. ७
 शान्ति त्वक्ति ध्यादिकरी, व गज्जारे;
 वजागे मैत्रि मणी प्ये चार, ~~समस्तमनमारारे~~;

४ विवेक व गजारे.

संतोषने धर्म छिउरा, य गज्जारादे;

पैराज्यधियेक पियार, समसमनमारावे.

नय संतान निर्यत्तिनां, पणञ्जारे;

ये प्रधात्तेनो विस्तारः समानमनमाहरे.

संतानलेष्टनि सातायर्ष, पञ्जसारे;

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

આણંદનાની ઘડી પછી, વગજાવારે,

इवे प्रपुति वा गीनी स्नेध, समन्तमन्तमारारे,

गायक आत्मिमाने लयो, पणुआ ॥२॥

येना भनमां पणो ज्ञ मेप, समजमनमा रादेन०

निर्वृति इह मारानापिण, य गजानाचे;

लम् - कुलेनो गदितात्, तमन् नव नाराय;

કરણાનગરજી કારણ, ઘણા આરાધે,

तेजःशान्ति वरि आरित, समन्तमन्त्राशये. ११

जयज्यांघ्याछे नयतए। गुआराव,

मांहे हाडले मांस धिक्क जमनमजमावावे,

ਮਾਸੀਵ ਅਤੇ ਨਾਏਧੁੰ, ਖਾਏਆਰਾਹ;

मार समरीये श्री र ~~गजारे~~ १२

मातपितां सूत इं छी, वणजारे;
 वणिमित्र सगेध जेय, समनमनमारारे;
 ते अंतरे ता जे नयी, वणजारे;
 छे वतातो संपंधे, समनमनमारारे. १३

जारे अ जे माणियां, व गजारे;
 सात नूमेना सरस निवास, ~~गजारे~~;
 जेक छेपस मेहेली बाल, वणजारे;
 समरीने ~~गजारे~~, ~~गजारे~~. १४

~~गजारे~~ स ग घणां, वणजारे;
 मागि माणेक मोती जनेक, समनमनमारारे;
 नमडिंकर ग्रहा बालने, ~~गजारे~~;
 साये ~~गजारे~~, समनमनमारारे. १५

कुर्म कुमाय के आप गुं, वणजारे;
 तेन्यछे जुपने सायि, समनमनमारारे;
 वैतरणाभां दुतां, वणजारे;

नकां मुकंवि श्री र नयि, समनमनमारारे. १६

એ બાણીન બળયો, વણઝારારે,
 તમે પ્રવૃત્તિ રા ગીનાભોગ, સમભમનમારારે,
 નાંતો પેસ્તરિાનાપિણ, વણઝારારે,
 તે તો ભ ગભે કેવળરાગ, સમભમનમારારે,
 અવું બાણીને મારા નાપિણ, વ ગઝારારે,
 રખે રોક્ષ્યનો કુરતા સંજા, સમભમનમારારે,
 રીખે મારીઅવ ગે ધરો, વણઝારારે,
~~તમે સમભમનમારારે. ૧૮~~
 પ્રવૃત્તિ રેહરો રેગળી, વણઝારારે,
 જારે આપરો ભમના ત, સમભમનમારારે,
 પંડ મુકીપ્રાણી ચાલરો, વ ગઝારારે,
~~તમે સમભમનમારારે. ૧૯~~
 ભમરાયલે છે છરો, વ ગઝારારે,
 તેંતોરો પિયોપેપાર, સમભમનમારારે,
 તેષેજાછે ધી દોહલી, વણઝારારે,
 તમે ચતભે કાંઈ રેપાર, સમભમનમારારે. ૨૦
 રીપરું કોઈ નવ મીણ અ, વણઝારારે,

5

सिवेक व गजारे.

હેતેનાંખીગણામાંગુણ, સમનમનમાયાર,
 ત્યાગીવેરાગીકામધિયા, વગજારારે;
 કાંઈઉદ્ધમકીલેનાયિ, ~~હરનમનમાયાર~~. ૨૫

ખાણક સનુનેશુણાવ્યાં કયાધુઆધારે,
 ભેમ જો માં પાધે લાભ, સમભમનમાવારે,
 ઘર ઊંચાં જીંચાં કરાપિયે, વગજારારે,
 પુરનાયકમાં ડીભે રાભ, સમભમનમાવારે. ૨૬

हुस्ती घोडा झेंपडावीजे, पण्णारो;
 त्वारं लुहं नम्रपणपाय, नम्रपणपाय;
 त्वारं धूधनां मुण्णदीये, पण्णारो;
 मुण्णदीये, पण्णारो. २९

सन्त्यासिंहसन्तपासिणी, वगजादारे,
~~सन्त्यासिंहसन्तपासिणी, वगजादारे,~~
~~सन्त्यासिंहसन्तपासिणी, वगजादारे,~~
 प्रमोदपेक्षे गतापिये, गगजदारे,
 ललाटीने लो गविजास, समनमनमादारे,
 धंधो कुरी धन प्तपिये, वगजादारे,
 मेतो अंते अपेक्षे काम, समनमनमादारे,

હગાપ્રાહ્ન ગતો વસે ઘણા, વ ગઝારો;
 ન વ ખરચીએ કોડા ધામ. સમનમનમારો. ૨૯
 ખેનખનેવી લાણેભં, વણઝારો;
 દીકરી દોઃ, ત્ર નમાઈ, સમનમનમારો;
 દ્વાર કેને નવ દેખાડિય, ગણઝારો;
 એતો પત્ત સારાં ન્યય ખાઈ, સમનમનમારો. ૩૦
 સંગતસરી શ્રાદ્ધ ન સારીએ, વ ગઝારો;
 એતો સરવે છે આળ પંપાળ, ગણઝારો;
 દિકરાને જુનવા કરો, વ ગઝારો;
 મને ગમતાં નથી તં ન્ય. સમનમનમારો. ૩૧
 આપણે રૂ ખે ખાઈ પીજીયે, વ ગઝારો;
 ફડાં રમતાં દહાડા ન્યય, સમનમનમારો;
 વેપાર કુ ઈંચક ન્યય, વ ગઝારો;
 તા લખેરારી નામકેવાય, ગણઝારો. ૩૨
 પીતાંખર રુત્ન પેહારેયે, વણઝારો;
 ખાઈયે તાહાના ધિષેક વાજ. સમનમનમારો;
 ખાઈ પીધું ને અગણું, વણઝારો;

નવકીલુયે કોડીનં દાન, સમતમનમારારે. ૩૩
 લાંઠાણાં લ ગીએ નાતમાં, વણગારારે;
 પાથ રેા વિદેરે નામ, ~~સુગતઃ સુગતઃ~~ ગારારે;
 દાહાડા લોગ કુમારના, વ ગગારારે;
 પછે અંતે નપેરં રામ, ~~સમતમનમારારે~~. ૩૪
 પ્રણત્તિની શિખામણરુણી, વણગારારે;
 પછાં રીઝ્યો મુંઢ અભય, સમતમનમારારે;
 તિર્ણત્તિ પેઈ અજાખામ ગી, વણગારારે;
 પ્રણત્તિ પાહાલી પ્રાણ ~~સુગતઃ સુગતઃ~~ ગારારે. ૩૫
 એકાંતે ખેરી નરનારીએ, વ ગગારારે;
 ત્નાલી માંડાંડીની ગોઠ, ~~સમતમનમારારે~~;
 સંકલ્પાવંકલ્પ ખે પોગીયા, વ ગગારારે;
 પછાં ચલાવે કુર્મની પોઠ, ~~સમતમનમારારે~~. ૩૬
 લોત્તરું ત્રસાયે પેયા, વ ગગારારે;
 ગણ ~~સમતમનમારારે~~ લોધ, ~~સમતમનમારારે~~;
 દાસી દસ પેઈ અજાખામ ગી, વ ગગારારે;
 કરીયર્મ તારો પિરોઈ, સમતમનમારારે, ૩૭
 ૧૫૭

मन्त्रोऽथैवायं यथा यथा ह्येव

[illegible]

ममतायास्योपोहोदवा, व गज्जारे;

અહંકાર નંબા: નામ, સમન્તમનમારારે. ૩૮

छणत्तेहत्तां जे त्राण्णयां, य गज्जारारे;

तोणे प्रपंच या गोत्तर, समस्तमनमारारे,

૩ મુપર બે કારણાં, વાણજારાને;

મેોરી માયા ડાંડા ખરાખર, સમજાવતુમારો.૩૫

ઠામ્લિઠ મદાંડુ પડે, રુગઝાસારે;

पुरनायक मोदु नाम, समन्तमनमारावे,

સાત્ત્વલેખને ઘડીયો, વગજારારે,

ननेयां दक्षिणोत्तरी गाम, तन्मन्त्रालयसद्व.

दंस्त्रावेहेरा सोहाम गो, पाण्डुरावे;

तेना जेतां न आवे पार, तसक नजसकसे,

श्री गणेशाय नमः

जैसा जलपरीलं आंठि द्याह, समज मज जावाये ॥

गोणजांड स्तर रत्नां, गण्डगण्ड,

વિવેક વ ગઝારો

૧૩

લાંબી લાંબી લીધી ઘણી, ઘણાઝારાર;
 વછ નાગ વોયો અલિચાર, સમજામનમારાર;
 વહોરી અરિષ્ટા આંખડી, વ ગઝારાર;
 કુદરિયાણી રોજાખ, સમજામનમારાર;
 કુપર કાંપડ ત વહોરી, ઘણાઝારાર;
 લેનો રંગ ગંગા અલિલાખ, સમજામનમારાર;
 લાંબી તાવહારી લોખડી, ઘણાઝારાર;
 વહારી કાંખળી કાળે રંગ, સમજામનમારાર;
 છળ છાયલ વહોરી ઘણાં ઘણાં ઘણાં;
 લોભ રે ત્રને રાખી સંગ, સમજામનમારાર;
 તનેદા ગળી વહોરી ઘણી, વ ગઝારાર;
 આતે વહોરી મધ અતન, સમજામનમારાર;
 આડો તાડી વહોરી ઘણી, ઘણાઝારાર;
 તનેદા પેત્ર તકુંડ સમાન, સમજામનમારાર;
 નેનસ ખાદી વહોરી ઘણાં ઘણાં ઘણાં;
 ત્યાં ત્યાં ત્યાં અવગુણ તાર, સમજામનમારાર;
 શીયાં ત્યાં અવગુણ તાર, વ ગઝારાર;

હાંકી પોઠ તે વસમી વાટ, સમનમનમારારો. ૫૦

~~સનધિવેક વણજારો, વણજારો;~~

~~સનધિવેક વણજારો, સમનમનમારારો;~~

૨ નિમાન ઊંટે નાયક ચઢ્યો, વણજારો;

તેને દેખે સુ. સંસાર, સમનમનમારારો. ૫૧

પ્રવૃત્તિ માન દેવે થાણે વણજારો;

ધારીતું મારા પ્રાણ સમાન, ~~સમનમનમારારો;~~

નિરવૃત્તિ આવી ઠે પડી, વણજારો;

એને દીવે થાણે ~~સમનમાન, સમનમનમારારો;~~

પ્રવૃત્તિ આલૂંપણે ~~વણજારો;~~

પોઈ નાયકે ન ધણુધ સાન, સમનમનમારારો;

નરારા ગગાર નિરવૃત્તિનો, વણજારો;

વળી પ ~~સમનમાન, સમનમનમારારો;~~

સાયેલેઈ ખાણ ખાણકી, ~~વણજારો;~~

થાણે પ્રવૃત્તિ પીગીને સાય, સમનમનમારારો;

નય સંતાન નિર્વૃત્તિનાં, વણજારો;

એ તા થાણે લે ન અતયિ, ~~સમનમારારો.~~ ૫૨

બ્યાંબ્યાંતાં, ઊતર, વણઝારારે;
 પી પોરે પ્રવૃત્તિની પાસ, સમજાવતી પાસે;
 નિર્વૃત્તિ આવી તારાકે, વ ગઝારારે;
 રારે ઊભા છે પંચ દાસ, સમજાવતી પાસે;
 પ્રવૃત્તિ કહે પીઠી સાંત્વણો, વણઝારારે;
 રખે સોફયનો કરતા સંગ, સમજાવતી પાસે;
 પળ અક પાસે જો ખેલસો, વ ગઝારારે;
~~જુદો જુદો રંગે રંગે રંગે રંગે, સમજાવતી પાસે;~~
 લેખે જોના લીખારી તાણા, વણઝારારે;
 જોગી કીધાનો અત્તિલાખ, સમજાવતી પાસે;
 જો ની રીખામ પાસે જો, વણઝારારે;
 તો તે તમને ચોખાયો રોખ, સમજાવતી પાસે;
 દેખાંતી મંદ ભાગણી, ~~સમજાવતી પાસે;~~
 જાન પેરાય જો મન, સમજાવતી પાસે;
 વેષ સરથે વિધાતા ત ગા, વણઝારારે;
 કરે તમન માન રેતક, ~~સમજાવતી પાસે;~~
 નાયક કહે નાણા સુંદરી, વણઝારારે;

तारां वसन्तते र धा समान, सती सुभकारे;
 ता विदीप्ताम ग तु ल्गणुं, य एजारीर;
 तेतो जने हीया लघा द ह त्ती र भकारे ५८
 निर्दिष्ट हीनी नय नमे, य एजारीर;
 र न सपि जां ध्यो प्रेम, सती सुभकारे;
 निर्दिष्ट हीया लघा द ह त्ती र भकारे;
 मे र न सपि जां ध्यो प्रेम, सती सुभकारे ५९
 तेतो जने हीया लघा द ह त्ती र भकारे;
 प्र सति नो पां ध्यो गये, समन मन नारारे;
 निर्दिष्ट हीया लघा द ह त्ती र भकारे;
 जेनी रोझे हीया लघा द ह त्ती र भकारे ६०
 हां तु मजायी यो हिरा, य एजारीर;
 न्न यो हिरा सरय संसार, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर ६१
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर ६२
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर;
 ज्ञात ग ज्ञात हां ध्यो गये, य एजारीर ६३

पान्ते आषी निर्धृतिनाय, इन्द्रादिकारिणे

જાણે જોઈએ તે રોચ્યા ઘ યું. પાણખાતરે,

हेषि सतिशुं ते समे मुञ्ज, समतमनमागारे;

नामं ज्ञेयं नैकं कुरु साधनं, यमजारादे;

ते पापे त्वागच्छेत्, पुण्यं, ५१२ अत्र नमोऽस्तु ५८

आंसु दोसांदापनां बासुपासने;

यणी षोली निर्घृतिनार, समलभनमारारे.

प्रगति नारी म्यांगार्थ, वंगभारारे,

स्वातंत्र्यक्रियांपंथ भार, समनमनभारारे ५६

नाथसु कुरु सुखं रं दरी, यण्णजारीरे;

मि नति, भानां तारीरीप्य, सतिर प्रकरीते;

वाङ्मयः अस्ति यथापि यथापि यथापि

~~संस्कृत-भाषा-श्रीमद्भगवद्गीता-प्रकरणे~~

इन्द्रप्रेणा नमिषी गच्छी, यए छाप्पिरे.

ने पाणी रोई नयपाय सति सुप्लासीदे;

डा. ज्य. सु. ने. नं. ६२, पाण्ड्यारीने;

सु. मन्त्राणां तादृशी प्राप्ताप्यसति च पञ्चमसिद्धेः ७१

નિવૃત્તિ મ્હે પી સાંભળો, વણગારારે;
 ઘણાં ઝાંઝાળો ભર્યાર, સમનમનમારારે;
 ઘણે ઠામપી : કાપિયા, વણગારારે;
 લખે લખે લખે લિપિયાર, સમનમનમારારે. ૭૨
 ધમ કને તેડી ગઈ, વ ગજારારે;
 યાંકાંદો કોલ કરાર, સમનમનમારારે;
 ધર્મ લેહે ધુંડી કાપજો વણગારારે;
 ભગ : ડો કુરને પેપર, સમનમનમારારે. ૭૩
 રી સંસારમાં અવતર્યો, વણગારારે;
 મળ્યા નહુર એક દલાલ, સમનમનમારારે;
 રામનામ વસા ધુંવફોરો, વણગારારે;
 લસત અગોય રૂ વસાળ, સમનમનમારારે. ૭૪
 વિવેક યાણો ન્તર પ્રયો, વણગારારે;
 ત્વવિચાર ત્રાન વાંસાય, સમનમનમારારે;
 ધર્મ કર્મ ખેડી કાલનાં, વ ગજારારે;
 દમાડાંડી આલી તાય, સમનમનમારારે. ૭૫
 નાયક વગેરે વચ્ચે, વણગારારે;

लज्जल्लोत्तमं चित्तयोपदे, गजारावे;
 लोभेण च विप्रुधि इरानार्ध, समनमनमादारे. ६०
 नवधा लोत्ते माणे पद्मेरीयां, व गजारावे;
 यणि रक्तिमुक्तामाण, समनमनमादारे;
 श्री वि हीरो हृदियज्यो, व गजारावे;
 ये धरमां जाडुजमाण, समनमनमादारे. ६१
 हरी ए रीपी लरी, व गजारावे;
 कुने वत्तनुं देववभा ग, समनमनमादारे;
 मो भेहपारहि भादयो, व गजारावे;
 उपेउएउएउएउएउ, समनमनमादारे. ६२
 नादभिं जेजोणपाहिया, गजारावे;
 वान न भाइ उकार, समनमनमादारे;
 चानघोडे नायडयड्यो, व गजारावे;
 ल तो याव्यो वनखसंसार, समनमनमादारे. ६३
 लमरायने लेणुं जापियुं, व गजारावे;
 रिद्धा रिद्धिहेउएउएउ, समनमनमादारे;
 लमान वारसन जापियुं, गजारावे;

૨૨

વિષેક ય ગજારો.

નમરાય પંચા રણિયાત, સમનમનમારારો. ૮૪
 ગાલ યયો હ લ માલમાં, યણઝારારો;
 ગયો ન જ પોતાન ગામ, સમનમનમારારો;
 ફિલિપ્પાંજાલ યાદાદિં યણઝારારો;
 યયો રૂપ ને ~~સમનમનમારારો~~ ૮૫
 પ્રવૃત્તિને ને ડોઈ પરહરે, ય ગજારારો;
 રે નિર્વૃત્તિ અંગીકાર, સમનમનમારારો;
 તે રૂત્તિ રૂણ પામે સહી, યણઝારારો;
 નયદેખે : ખલગાર, સમનમનમારારો. ૮૬
 ગજવાલ રા સો ગમણો, યણઝારારો;
 ધિર હૈં અ પડાદ ગામ, ~~સમનમનમારારો~~;
 ધંપ્ર માત રવિંદીજાતમાં યણઝારારો;
 મૂષ્યા : અ પ્રેમાનંદ નામ, સમનમનમારારો. ૮૭
 વિષેક ય ગજારો તે આતમા, યણઝારારો;
 આંધે અંગા મનો ડાપદરે, ~~સમનમનમારારો~~;
 ય ગજારો ગાયને સાંભળે, યણઝારારો;
 દળે નનંદ મ મર ગનો કલેરા, સમનમનમારારો. ૮૮

